

lyj' dí ni'ni
Santiágú'

1

¹Ikúún ñajun' Santiágú', bu na'ni
ñajuun' Anulú Mekuíí jmaā Xābu
Nikij Jesukrístó.

Narajxáan'la bu ñajuanla mbá
gūwā' ijma kutunguiin xābu Israél,
bu njujídí-rá'áan' mbá xúguíí'
numbaa'.

Gajmá dí na'kə náa inúú xābu numbaa'

²Angujin', ndóo kuwaa
nanújngala mba'a enii gajmá, gí'maa
dí makuwaala gagi. ³Numuu dí
nduyāā-má dí ndóo na'ngala
nanújngala gajmá, na'ni dí itáan
mūguajun xā' náa nūnimbala kuyāā
Anulú Mekuíí. ⁴Ikaa dí mbájku xā'
kuajun gá'ni dí mā'ni mbá káxj
jmbiáan', xú'kuj-má jndu nimbá dí
ka'yoo mānindxāla, māxá'yála.

⁵Mú dí mbáa dí ikáan'la sé'ngoo
gándxalú-mina' míjián' dí mā'ni,
gandō'oo Anulú Mekuíí. Numuu dí
ikaa ségiáwan dí najxnúú mbá
xúguíin' xābu, xú'kuj-má jndu
nimbáa séngaxíyāā e'ni. ⁶Muú bu
nāndo'oo Anulú, gí'maa dí mānda'ā

jmaā mbá kañii' ajkiyūn, xá'ni dí
ajmā ajkiyūn. Numuu dí bu na'ni
ajmā ajkiyūn, nandoo gá'ni xóo mbá
iya' dí nambújxyū náa lamáa, dí gij
ñú'úún ejkə kaguyū giñáá'. ⁷Xābu bu
xú'kuj e'ni, xákumuyū dí mākanáa
táan dí nānda'ā náa Anulú Mekuíí,
⁸numuu dí xābu bu ajmā ajkiyūn,
nángí-e'ni ri'kuu mbá xúguíí' dí
na'ni.

Xābu ngíní gajmiúú xābu bu guá'dáá

⁹Dxájulú bu ngínáa, gí'maa dí
mā'dxuu, numuu pú gí'doo numuu
náa inuu Anulú. ¹⁰Xóo-má xābu bu
gí'doo rá, gí'maa dí mā'dxuu ndóo
dí Anulú nakruíguíi mbayíí'. Numuu
xābu bu'kuj magí'nuu xóo nagí'nuu
ri'í dí ríga náa xanáa. ¹¹Numuu dí
ndóo na'kə jkə', pú mijka e'ni, ā'kuj
nojndoo' iná, mangaa-má nā'ngutígú
ri'yūyū, xú'kuj-má nánguá misaan'
kujmaa. Ikaa-má xú'kuj ka'nii
māmbá-rigāā mbá xúguíí' dí gí'doo,
xābu bu gí'doo.

Gagi xtāā bu sé'nguyūn gúnj-rájáa'

¹²Pú gagi xtāā xābu bu na'ngoo
dí ségumā-rájáa' jmaā dí xkawj'.
Numuu ndóo mā'ngoo mānójngoo
gajmá rú'kuj, ā'kuj mbayāā numuu
dí majxtāā mbá kámuu, xóo-má dí

Anulú nikuda-mina' majxnúú by nandúún kuyáá. ¹³Ndóo dí mbáa ñaguma-rájáa' ma'ni dí xkawì', mǎxáltí dí Anulú e'ni-rájáa'. Numuu dí Anulú sé'kǎ edxuy ma'ni dí xkawì', mangaa-má nimbáa sé'ni-rájáa' dí ma'ni rú'kuì. ¹⁴Numuu dí mámbáa xǎby ñaguma-rájáa' jmaǎ ndóo na'sngóo ajkiyūn dí ma'ni dí nandoo xuyuu'. ¹⁵Ndóo dí xǎby ni'sngóo-má ajkiyūn ma'ni dí nandoo xuyuu', ikaa rú'kuì na'ni dí ma'ni a'ká. A'kuì ndóo dí nigajǎa-má a'ká rá, ikaa rú'kuì najkǎ kayáa xǎby náa ma'kañúu mbá kámuu.

¹⁶Anguìn', by pú nando' kañuy, mǎxángawáǎn' lála. ¹⁷Mbá xúguíí' dí míjián' dí ríga náa ikáán', ikaa rú'kuì nijxnúlú Anulú Mekuíí, by ni'ni-kumii sé'guǎǎn. Ikaa by nimbá-mí'sú sé'ri'kuy dí ñajuun', xú'kuì-má dí na'ni. ¹⁸Jmaǎ numuu dí xú'kuì nindoo ikaa Anulú, ikaa jngóo ni'ni dí ma'guma-nuxiáán' jmaǎ majiyūn' ajngóo dí gajkuun, mu dí mandoo ma'indxulú ejjīn by guǎ'nii ñajunlú.

Gy'ni-mbáníí ajngóo Anulú dí ny'dxawíín

¹⁹Ikaa jngóo, ǎnguìn' by pú nando' kañuy, gamá'áǎn ajkianla

rígi: mbá xúgiáǎn'la gí'maa dí mu'gí' míjián' edxǎla dí mǎdxawíín dí najui'tála, xú'kuì-má mañuu wáa gá'ni dí mǎta, jmaǎ dí mǎki'náa'. ²⁰Numuu dí xǎby by naki'náa, sé'ni dí míjián' xóo-má nandoo Anulú. ²¹Ikaa jngóo, gy'ni'ñáá' ryni mbá xúguíí' dí ramíjián' jmaǎ dí xkawì', numuu pú ríga wéñúu', mu dí mandoo ma'ni babáǎn' dí mǎdrígu ajngóo Anulú dí nijui'du-má náa ikáǎn'la. Numuu dí ajngóo Anulú rú'kuì gí'doo siekī dí ma'ni-káwáǎn'la.

²²Muyú rǎ'káa ndóo dí mǎdxawíín'la ajngóo Anulú, dí gí'maa dí mǎni-mbáníí dí na'tí. Mú dí kaá' ny'dxawíín, xú'kuì-má sé'ni-mbáníí'la, rú'kuì nandoo gáltí dí nyni ndúwa-mijnála-má ikáǎn'.

²³Numuu dí xǎby by ndóo na'dxawuun ajngóo Anulú, xú'kuì-má sé'ni-mbánúu, ikaa ka'nii xóo mbáa xǎby by nda'yoo inuu náa niwan' (xú'kuì-má sé'ni-ka'yū), ²⁴ndóo nímbóo ndi'yoo inuu, mbá nachǎ nambumuu ká'nii jnii ndóo nagájnuu najkǎ. ²⁵Muyú by sémbumuu dí na'dxawuun, pú gagi gájxtǎa dí xú'kuì e'ni xǎby by'kuì. Numuu dí

nda'yoo míjián' ajngóo Anulú dí pú míjián', dí na'ni dí məkávín xəbu, mangaa-má mbájku xə' wíjǐ dí na'ni-mbánúu dí naltí ikí.

²⁶Mú dí mbáa nəkumuyú dí pú míjián' xtáa jmaə Anulú, mú dí séñawuyun dí naltí xá, ə'kuǐ dí na'ni nduwa-mina'-má ikaá, numuu dí nənguá gí'doo numuu dí xú'kuǐ e'ni.
²⁷Bu pú gajkuun dí míjián' xtáa jmaə Anulú ñajuun' bǐgǐ: bu nambáñúú ejín-wá'a gajmiúú gu'ú-xuá'a ndóo kuwǐn ndañúu', xú'kuǐ-má nəñawun-míná' dí məxá'ni dí xkawǐ' dí nunǐ xəbu náa numbaa' rǐgǐ.

2

Xúra'wín xəbu bu muñuyú dí míjián'

¹Anguǐn', bu nunǐmbala kuyəə Anulú Jesukrístó, bu gí'doo xúguí' siekǐj, rəgí'maa dí mura'wín xəbu bu muñuyú dí míjián'.

²Gundxə'wuy-míjnalá dí náa nəgǐmbáan' nəto'oo mbáa xəbu bu gídá' mbá əjuan' dijndi mujmu' náa ñawúun', mangaa-má pú misaan' xtíin kúwúun'. Xú'kuǐ-má nəto'oo mangaa mbáa xəbu ngínáa bu kúwúun' xtíin dí pú wayuu.

³Xú'kuǐ-má gundxə'wuy-míjnalá dí xəbu bu misaan' xtíñúu, míjián' ətəan:

<<Ara'ún náa míjián' gǐj ikáán,>>

xóo-má xəbu ngínáa nutaan:

<<Axiajún-má ə'kuǐ ikáán, u ara'ún mbayí' bu'.>> ⁴Lá rə'káa nura'wín

xəbu dí sikuíin ətəuyú dí míjián' rá.

Xú'kuǐ-má nanindxəla jndu xóo xəbu ñajun' bu séni-mbání' xóo pú gí'maa xú'kuǐ rá.

⁵Anguǐn', bu pú nando' kañuyú, gundxawíin rǐgǐ: Anulú Mekuí' nira'wín xəbu bu ngíní' náa numbaa' rǐgǐ, mu dí mənindxuyún xəbu bu pú mbá kañii' wíjǐ əjkiyún náa Jesús, xú'kuǐ-má mudrǐgúyú dí naltá-ñajuun' Anulú, dí nikuda-mina'-má majxnúú bu nandúun kuyáá. ⁶Xóo-má ikáan'la rá, séyə-majkúun bu ngíní'. Lá rə'kíin xəbu bu pú guá'dáa nunǐ ngínáa'la, xú'kuǐ-má nagúun kudəan' náa inúú xəbu ñajun' rá.

⁷Lá rə'kíin-má xəbu bu'kuǐ bu nuti xkawǐ' mbi'yuu Krístó bu naltá-ñájuanla rá.

⁸Pú míjián' ətəla, mú dí gajkuun dí nunǐ-mbání' xtəngoo dí pú ətəan gí'doo numuu, xóo-má naltí náa ajngóo Anulú: <<Gə'ndaa' xtayáa jndu sáa-má xəbǐj, xóo-má nandaa' xtaya-mina'-má ikáán.>> ⁹Mú dí ikáan'la nura'wín xəbu bu nuñuyú dí

míjián', a'ká-má ɛ̃ɲɪla, numuu sɛ̃ɲɪ-mbáníí xtángoo rú'kuɪ. ¹⁰Numuu jndu sáa bu na'ni-mbánúu mbá xúguíí' xtángoo drígóo Anulú, mú dí mbóó dí tá'ni-mbánúu xá, ikaa rú'kuɪ na'ni dí gí'maa a'ká jmãa numuu mbá xúguíí' xtángoo. ¹¹Numuu dí ikaa-má Anulú bu ni'tí: <<Xánú' jmãa ɪmbaã x̃abu, ɪ ɪmbaã a'gu,>> ikaa-má ni'tí: <<Xátaxíyáã x̃abu.>> Mú dí sɛ̃nú' jmãa ɪmbaã x̃abu ɪ ɪmbaã a'gu, muú nataxíyáã x̃abu rá, ikaa rú'kuɪ na'ni dí gí'máá a'ká náa xtángoo drígóo Anulú.

¹²Ikaa jngóo, gakuwaala xóo pú gí'maa, xóo-má bu mãɟuma-mbáníí numúú jmãa mbá xtángoo dí na'ni dí mãkáwíin x̃abu náa a'ká. ¹³Numuu dí x̃abu bu tángawíin' ãjkiyúun kuñúú ãngiyúun, xú'kuɪ-má xángawíin' ãjkiyúun Anulú ndóo dí mã'ni-mbánúu numúú. Bu ningawíin' ãjkiyúun mã'nguyun ndóo mãɟuma-mbáníí numúú.

*By gajkuun na'ni-mbõo ka'yoo Anulú,
na'ni dí míjián'*

¹⁴Anguɪn', díí lá numuu mú dí mbáa x̃abu na'tí dí na'ni-mbõo ka'yoo Anulú rá, mú dí sékujmaa dí míjián' na'ni. Lá mã'ngoo dí ndóo

na'ni-mbõo mã'ni-kríyaa' xá.

¹⁵Gundx̃awu-míjnála dí mbáa dxájulú ndaã xtíñúu magúwúun', mangaa-má ndaã dí m̃iku mámbá mbili, ¹⁶xú'kuɪ-má mbáa dí ikáan' na'túun: <<Míjián' lá gídxúu, xú'kuɪ-má atagúwáan' xtíñáa' dí mijka, mangaa-má atasi'su jndu mãɟi'maa'.>> Mú dí séjxnúu dí ndayóo' xá, díí lá gí'doo numuu rú'kuɪ rá. ¹⁷Xú'kuɪ-má ka'nii mangaa bu na'ni-mbõo ka'yoo Anulú, mú dí sé'ni dí míjián', ndaã mbá kayuu'-má numuu dí na'tí dí na'ni-mbõo xú'kuɪ xá.

¹⁸Mbáa x̃abu mãndoo ma'tí: <<Ikáan' natanɪ-mbaa', ikúún nãɲɪ dí míjián'.>> Xóo-má ikúún mãtuyun bu'kuɪ: Atasngájmu' dí natanɪ-mbaa' xtayáa Anulú, muú xátasngájmú' dí míjián' natanɪ. Xóo-má ikúún mãsngajmáa' dí nãɲɪ-mbo' jmãa majiyun' dí míjián' nãɲɪ.

¹⁹Ká natanɪ-mbaa'-má dí mbáwíí Anulú Mekuíí xtáa rá, míjián' tanɪ rú'kuɪ. Mangiin-má gíñá-xkawíin' nunɪ-mbúun, xú'kuɪ-má jndu naguíiin dí namíñúú.

²⁰Xánindx̃aa' x̃abu bu sé'yoo mbá kayuu'. X̃abu bu na'ni-mbõo,

mú dí sé'ni dí míjián', ndaḡ numuu mbá kayuu'. Lá nandaa' maṭayaḡ dí numuu rá. ²¹Anulú Mekuíí nítí dí xij'ñúlú Abraám ñajuun' mbáa xabu jmbii, dí náki nijxnáxijí a'diío bu mbi'yuu Isaák, xóo mbá segejjan' náa inuu isí dí karngujxí. ²²Nitayáá rá', dí ni'ni-mboḡ Abraám, jmaḡ dí ni'ni dí míjián', ikaa rú'kuji ni'ni dí ma'ni mbá káxijí kayuu' dí na'ni-mboḡ. ²³Xú'kuji ka'nii nimbánúu dí na'tí náa ajngóo Anulú: <<Abraám ni'ni-mboḡ ka'yoo Anulú Mekuíí, ikaa jngóo Anulú nítí dí xabu jmbii ñajuun'.>> Xú'kuji-má nijuijxná-mbi'íí <<Xabu bu nambáxuju jmaḡ Anulú.>> ²⁴Gikura'ala míjián' rígi: Anulú na'tí dí jmbii xabu bu na'ni dí míjián', ra'káa ndoḡ jmaḡ majiyyun' dí na'ni-mboḡ.

²⁵Xú'kuji-má ka'nii ni'ni Raáb mangaa, a'gu bu naḡjuḡ-míná'. Anulú Mekuíí nítí dí jmbii jmaḡ numuu dí míjián' ni'ni, numuu dí nisgujuiin xabu bu kaxú'mii dí muñama náa xuajin Jerikó, xú'kuji-má nimbáñúu dí maguún jmba kambaa. ²⁶Xóo-má dí xuyuu' xabu, mú dí ndaḡ xij' e'ni, rú'kuji kujmaa dí níkáñúu-má. Xú'kuji-má

e'ni dí na'ni-mboḡ xabu mangaa, mú dí sékujmaa dí míjián' na'ni, ndaḡ-má numuu mbá kayuu' dí na'ni-mboḡ xú'kuji xá.

3

Gí'maa muñawaḡan dí nu'tá

¹Anujin', bu nuni-mbala kuyaa Anulú, maḡúni dí ma'nindxala mba'áan' xabu bu nusngáa. Numuu dí nduyaa-má mangáan', dí bu nusngáaxu pú gakijí muḡí'níixu ndoḡ maḡuma-mbáníí numuxu. ²Mbá xúgiáán' naḡawaán' dí nu'tá mba'a nutu. Mú dí mbáa xabu bu nimbá-mí'sú séngawaḡan ndoḡ na'tí, ikaa xabu bu'kuji wáxijí náa inuu Anulú, xú'kuji-má na'ngoḡ na'tá-ñájun-mina' mbá xabijí.

³Ndoḡ nuḡídá' xa' ñuu rawuun' mbáa guáyú, a'kuji na'ngulú nujxnáa ma'ga jndu náa-má eyulú, mangaa-má na'ngulú nujxmátrígáa. ⁴Xú'kuji-má ka'nii mbá rguwa' mbaḡ mangaa. Mbá ixí sí'gí'í najka kayóo dí ma'ga náa nandoo xabu bu najka kayóo, skamá ra'ká-táán gakijí e'ni giñáá' dí naku'dunguan' jmbri'ká. ⁵Xú'kuji-má ka'nii rajuyun xabu mangaa, mbá xuwi' sí'gí'í ñajuun', mu' pú mbaḡ dí na'ngoḡ na'ni.

¡Ra'káa táan mbaa xaná naka jmaa mbá sí'gíi' rí'yuu agu! ⁶Dí rajuun xabu, xoo mbá rí'yuu agu' ka'nii, mangaa-má jndu xoo mbá numbaa' dí kajtíi' wéñúu' dí xkawí' ka'nii. Ikaa rígi ríga náa xabu, xú'kuj-má na'ni-gachúu mbá xúguíi' xuyuu'. Xú'kuj-má naka jmaa rí'yuu agu' dí nimbá-mí'sú séwíyúu', ikaa-má rú'kuj na'ni dí mba'ya-mínúu' xabu mbá kámuu mbi'i. ⁷Bu xabu numbaa' na'ngoō na'ni másíi jndu sáa-má xujkuíi' bu namanguu': xujkú-xna', xujkú' bu nuxmajta-mijná, xú'kuj-má xujkú' bu kajtiin náa lamáa. ⁸Muú jndu nimbáa xabu sé'ngoō mañawuun dí rajuun. Xoo-má ka'nii mbá dí xkawí', dí nimbáa xabu sé'ngoō gáwíijituuun, xú'kuj-má kajnii' tana xkawí' dí nagudíin xabu.

⁹Gajmaa rajunlú nagájnuu ajngáa dí nu'ni-mbaa jmaa Anulú Mekuíi', xú'kuj-má ikaa nu'tá-sríguíin jmaa xabu bu niguma-kumii xoo-má ka'nii kayuu' Anulú. ¹⁰Mbóo-má náa rawuun' xabu nagájnuu ajngáa dí míjián', xú'kuj-má ikí nagájnuu ajngáa dí xkawí' mangaa. Anguín', ragí'maa ma'ni xú'kuj. ¹¹Lá mandoo mbóo náa iduu iya', ma'ka iya'

tawun jmaa iya' mi'kuuun rá. ¹²Lá mandoo ixuu ígú majxná xndú dí mbi'yuu aseitúná rá, o lá mandoo ajmuu úbá majxná xndú dí mbi'yuu ígú rá. Maxándoo anguín'. Xú'kuj-má mangaa, maxándoo dí mbóo náa iduu iya', ma'ka iya' bríná jmaa iya' tawun.

Ajma náa na'ka dí namañúu xabu

¹³Mú dí mbáa náa ikáan'la xtáa mbáa bu na'ngoō nandxa'wú-mina' míjián' dí ma'ni, gasngájma dí gamajkuii jmaa majiuun' dí na'ni, xú'kuj-má maxá'ni mba-mina'. ¹⁴Ndoó mú dí ikáan' naxíguála weñúu' xú'kuj-má nuní wéñúu' ajngáa rá, ragí'maa dí muní mba-mijná dí namañála, numuu ra'káa dí gajkuun etala. ¹⁵Numuu dí xabu bu namañúu rú'kuj, ra'káa náa Anulú Mekuíi' e'ka, dí náa-má numbaa' rígi guma-kumaa jmaa majiuun' gixaa. ¹⁶Numuu dí náa ríga sixígú jmaa náa naríga ajngáa, ikí a'kuj nanguá kúwíin símáa xabu, xú'kuj-má ndoo dí xkawí' ríga wéñúu'.

¹⁷Xoo-má xabu bu namañúu' dí míjián' dí na'ka náa Anulú rá, xabu bu'kuj séni' dí xkawí', ségi'duun'

gajmiúú x̣aḅu, míjián' ajkiuún, x̣aḅu
babiin ñajúún'. Xú'kuj-má nangawíin'
ajkiuún enj by ngíníi, ndoó dí míjián'
enj, séra'wíin x̣aḅu by muñyu dí
míjián', xú'kuj-má mbájkú dí gajkuun
nuti. ¹⁸By nduyá' dí ka'nii mukuwíin
símáá x̣aḅu náa numbaa' rígi,
nusngúún x̣aḅu dí símáá gákúwíin.
Numuu jndu xóo mbá sígá' dí míjián'
nidu ka'nii, mu dí x̣aḅu bu'kuj munj
dí nandoo Anulú.

4

Gambajála gajmiála Anulú Mekuíf

¹Náá lá e'ka dí n̄ni ajngáa
xú'kuj-má dí n̄gí'dala rá. Náa
awúun-má ajkianla a'kuj nagájnuu dí
n̄niguála n̄ni, ikaa-má rú'kuj na'ni
dí síyóo gá'ni wíi náa ikáan'la. ²Pú
n̄niguála dí mugua'dáá, muú
sé'ngoo dí makánála. Pú naxíguála
jndu najkuanú dí n̄radíin x̣aḅu jmaá
numuu rú'kuj, skamá xú'kuj,
sé'ngala gú'guanú dí mugua'dáála dí
nandala. Ikaa jngóo n̄ni ajngáa
xú'kuj-má n̄gí'dala. Sékánála dí
n̄nda'a, numuu dí sénda'aa Anulú
Mekuíf. ³Xú'kuj-má ndóo n̄nda'ala,
n̄anguá drígúlá, numuu dí sénda'ala
dí munj jmaá dí míjián'. N̄nda'ala
mu dí kaá' munj gadxi-mijnála-má

ikáan'.

⁴X̣aḅu by sénj ndoó dí nandoo
Anulú ñajuanla! Lá séyáala mú dí
m̄niguála wéñúu' dí ríga náa
numbaa' rígi na'ni dí mu'gua kuyaa
sna' Anulú Mekuíf rá'. Mú dí mbáa
x̣aḅu n̄niguú' dí ríga náa numbaa'
rígi, nanindxuú x̣aḅu sna' jmaá
Anulú. ⁵Lá nakumala dí ragí'doo
numuu ajngóo Anulú dí naltí dí Xuú'
by nikunguāan' dí majxtáa náa
ikáán', dí ra'kaa táán nandoo ka'yulú
rá. ⁶Xóo-má dí Anulú Mekuíf rá,
ra'kaa táán dí nambáyulú, numuu dí
míjián' ajkiuun. Ikaa jngóo xígi eltí
náa ajngóo:

*<<Anulú sémbáñúú x̣aḅu by
nuxujxi-mijná,
ndoó-má x̣aḅu by nuxruigú-míjná,
pú nambáñúú.>>*

⁷Ikaa numuu rú'kuj,
guxnajxí-míjná náa ñawúun' Anulú.
Ḡwajun xa', mu dí m̄ngala
munj-gajmiála gixaa, a'kuj dí ikaa
magayúu ma'ga kaníi. ⁸Gambajála
gajmiálá Anulú, xóo-má ikaa m̄ndoo
mambajxúu jmaá nindxala. Ikáan'la
by ñajuanla x̣aḅu a'ká, gunj'ñáá'

runi dí xkawí'. Xú'kuji-má bu ajma
ajkianla e'ni, gundxa'wu-míjnalá ndoó
dí nandoo Anulú. ⁹Guyaala dí pú
ngíná'la. Gajmála xú'kuji-má
gumbiya'. Dí nundu'wala, ga'nijí dí
numbiya', xú'kuji-má dí gagi kuwaa,
ga'nijí dí najmála. ¹⁰Guxruígú-míjnalá
náa inuu Xabu Nikijí Mekuíí, xoo-má
ikaa ma'ni dí itaan gí'doo numala.

¹¹Anguin', maxúta-núma-mijnála.
Bu na'tá-numuu dxájuu, o na'tí dí
ra'kí e'ni ju', ikaa bu'kuji na'tá-
numuu-má xtángoo xú'kuji-má na'tí
dí ramíjián' mangaa. Mú dí ikáán
naratá dí ra'kí xtángoo, ikaa rú'kuji
na'tí dí ikáán natanj-mina' xoo bu
na'ni-mbánúu, ke xoo dí
matanj-mbáníí dí na'tí náa xtángoo.
¹²Mbáwíí-má ñajuun' bu nijxná
xtángoo, xú'kuji-má ikaa ñajuun' bu
ka'yoo maltí mú dí míjián' o
ramíjián'. Ikaa bu mandoo
ma'ni-kríñaa', mangaa-má
ma'ni-gámbaan. Xoo-má ikáán rá,
sáá lá ñajuaan' ikáán kumaa' dí
marata dí ra'kí e'ni xabu numbaa'
gajmaa' rá.

Anulú ndalyoo mú dí mukuwaa gájsíí

¹³Gudxawíílna rígi, bu nuta xígi:
<<Mú dí xúguj o mú dí gájsíí

mugua mbá náa xuajin, ikí
mukuwaa mbá sigu', mu'si xú'kuji-má
mugujua, a'kuji dí mu'daa' mbaa
bújkaa.>> ¹⁴Dí ni-má sé'yáá dí
ñajuun' gárigá gájsíí. Numuu dí
ikáán' ñajunlú jndu xoo mbá
rujmbaa' dí mbáxgaá kujmaa, mbá
nachá-má námbá-rigaa. ¹⁵Itaan
míjián' dí xígi gú'tá: <<Mú dí Anulú
nandoo, mukuwaa xú'kuji-má mu'ni
rígi o mu'ni rú'kuji.>> ¹⁶Xoo-má
ikáan', pú nuxujxí-míjnalá ndoo nuta.
Ikaa dí nuxujxí-míjnalá rú'kuji, pú
ramíjián' enila. ¹⁷Bu namañuu ma'ni
dí míjián', xú'kuji-má nanguá e'ni,
a'ká-má e'ni xabu bu'kuji.

5

Dí najui'túún xabu bu guá'dáá wéñúu'

¹Gudxawíílna rígi, ikáan'la xabu
bu pú kua'dáá wéñúu!
Gundxa'wa-skála xú'kuji-má
gumbiya-ngínála, numuu pú gakijí dí
na'ka mbya-míníí'la. ²Mbá xúguíí'
dí misaan' kua'dáála, nagí'duyu-má
na'ga, xú'kuji-má najka rámbúun
ra'pu ñyu ruxi dí xtíñála. ³Xoo-má
ajuán' mujmu' jmaa ajuán' mi'xá dí
kua'dáála, na'ka-má iyoo'. Ikaa rú'kuji
masngájmá'la dí ra'kí ninila,
xú'kuji-má ikaa ma'ni-gámbaa mbá

xúguíí xuyala jndu xóo mbá agu'. Pú n̄inj̄i-majtíí dí kua'dáála, skamá najk̄a rámbá mbil̄i dí kuwáán'.

⁴Gudxawíínla ká'nii nandxa'wú-rá'la dí mudaa' x̄ab̄u bu táju'i'n̄j̄i-numíí bu niñajun' náa jmbayala. Dí n̄undx̄a'w̄u-ra'la x̄ab̄u bu niñajun' bu'kuj̄, nijk̄anú ni'dxawuun Anulú bu Gí'doo Mbá Xúguíí' Siek̄ij̄. ⁵Pú misaan' wéñúu' kuwaa ikáan'la náa numbaa' rígj̄. Xú'kuj̄-má n̄unj̄i jndu ndíí-má eyala gajm̄aá bújk̄ala, mangaa-má n̄unj̄i-manga-mijnála jndu xóo xujkú' bu nachuun mak̄añúú ka'niáá'. ⁶Ikáan'la n̄inj̄i a'kúún xú'kuj̄-má n̄inj̄i dí mak̄añúú x̄ab̄u bu ndaá a'kúún, xóo-má ikiin, ni-má tún̄j̄i dí mun̄j̄i jm̄aá nindx̄ala.

Ga'ngala ndóo na'ka dí gak̄ij̄

⁷Ikaa jngóo, anḡuj̄n', ga'ngoō ajk̄ianla dí mugua't̄ij̄in jndu ndóo ma'kaá X̄ab̄u Nik̄ij̄ Jesukrístó. Guyaála ká'nii na'ni x̄ab̄u bu nañajun' náa k̄ub̄a', ikaa na'ngoō naḡi't̄uun dí majm̄aá dí na'du, mangaa-má na'ngoō naḡi't̄uun dí ma'kaá ru'wa. ⁸Xú'kuj̄-má gí'maa dí ma'ngoō ajk̄ianla dí mugua't̄ij̄in mangáan'. Guyajún xa', numuu dí inu-má ma'kaá X̄ab̄u Nik̄ij̄

Jesukrístó. ⁹Anḡuj̄n', maḡún̄j̄i a'kán-míjnála, mu dí maḡá'ni a'kánla Anulú. Numuu dí bu ma'ni-mbánúu numala, xtáa-má mijngii náa xkrugua.

¹⁰Anḡuj̄n', ḡuȳa-riḡdala ká'nii nigua'níí x̄ab̄u bu nirawí-jnḡaá ajngóo Anulú wajiúu'. Gak̄ij̄ ndiya-míníí', mangaa-má ni'nḡuun mbá xúguíí' rú'kuj̄. ¹¹Ikáán' ndu'yáá dí pú gagi kúwíin bu na'ngoō ajkiuún dí nduya-míníí'. Ikáan'la n̄j̄dxawíín jm̄aá numuu Jób, dí ká'nii ni'ngoō ajkiuun dí ndi'ya-mínúu, xú'kuj̄-má ndiyaa dí pú mbaá dí nijxnáa Anulú ndáwáá. Bu ñajuun' Anulú, pú míjiaán' xú'kuj̄-má nangawíin' ajkiuun ka'yulú.

¹²Anḡuj̄n', j̄mba-má dí gí'doo numuu ñajuun' rígj̄: maḡútá dí nda'yoo Anulú jm̄aá numuu dí mun̄j̄i o mut̄a, xú'kuj̄-má maḡúxu'dá-míjná jm̄aá majiūun' k̄ub̄a' mangaa, ikaa jngóo jndu nímbá dí ríga maḡútajmáa. Ndóo n̄uta <<man̄j̄>> ḡun̄j̄la. Ndóo n̄uta <<maḡání>> maḡúní, mu dí maḡájnga-xíñáa'la gá'ni Anulú Mekuíf̄.

*Gí'doo siekijí dí mutá-káñíí Anulú jmaḡ
mbá kañii' ajkiunlú*

¹³Mú dí mbáa dí ikáan'la, xtáa gajmá, galtá-káñúu Anulú. Mú dí mbáa dí ikáan'la, nadxuu, ga'ni ajmúú inuu Anulú. ¹⁴Mú dí mbáa dí ikáan'la, nandoo káñúu, gandxa'wúún xabü wanii bü kuyá-edxuún bü naḡimbíin, mu dí muta-káñíí Anulú jmaḡ numuu, xú'kuj-má jmaḡ mbi'yuu Anulú muxtajmaa sífí. ¹⁵Ndóo muta-káñíí Anulú jmaḡ mbá kañii' ajkiuún, Anulú ma'ni dí maḡriḡuúí bü nandoo káñúu. Mú dí ni'ni a'ká xá, Anulú ma'ni mbaḡ ajkiuun ka'yoo. ¹⁶Ikaa jngóo gūni-majpúy a'kánla náa mámbáa sáa ikáan'la, xú'kuj-má gūta-káñíí Anulú jmaḡ numala, mu dí ma'niḡi ajkiānla. Sajkuun dí na'ni mbáa xabü bü xtáa xóo-má nandoo Anulú, pú gí'doo siekijí dí nayambáá.

¹⁷Elíyás ñajuun' mbáa xabü numbaa' xóo-má ikáan' xígí. Skamá xú'kuj, ikaa ni'tá-káñúu Anulú dí maḡáxnúu ru'wa, a'kuj naḡuá nijxnúu ru'wa mbá ajsú sigu' tiku náa numbaa'. ¹⁸Ndóo ni'tá-káñúu bujúu' Anulú, a'kuj dí Anulú ni'ni dí maḡxnáḡ bujúu' ru'wa, xú'kuj-má nirígáḡ bujúu' dí najmaḡ náa inuu

kuḡa'.

¹⁹Anguḡn', mú dí mbáa dí ikáan'la ni'ni kaní-mina' náa kambaa' dí gajkuun, xú'kuj-má imbaḡ najxnáḡ' siekijí dí maḡangaa, ²⁰gaḡiḡa' edxala dí xabü bü na'ni dí maḡangaa náa kambaa' dí gajkuun mbáa xabü a'ká, maḡuma-kríyaa' dí xákáñúu xabü a'ká bu'kuj, xú'kuj-má maḡudijí mbá xúguíí' a'kúun.